

SDM 2013   Leviticus 19, 1-2.33-36   Matouš 25, 31-40

Sestry a bratři,

z minulých let jsme byli zvyklí, že pobožnosti SDM připravovaly křesťanky ze zemí nám hodně vzdálených (zeměpisně i kulturně) – Malajsie, Chile, Papua – Nová Guinea... V textech se promítaly jejich problémy, zvláště týkající se žen – diskriminace a zneužívání žen, těžkosti s hledáním zaměstnání a vůbec s obživou. Nyní je to Francie – vyspělá evropská země, kde většina z nás byla, třeba jen pár dnů. Mohlo by se zdát, že tam žádné velké problémy nebudou, je to země, ke které vzhlížíme a myslíme si, že se tam mají lidé lépe než my. Ale jak je zřejmé, i vyspělé evropské země /pro nás tzv. západní/ mají své závažné a ne snadno řešitelné starosti. Problém, který nám nastiňují letos francouzské křesťanky, je s cizinci – **přistěhovalci, imigrace**. Francie, země snů /rouhavě se říká: Vidět Paříž a zemřít!/ asi právě proto, že je tam veliké množství cizinců, se potýká s rasismem. Pro nás možná vysněná země svobody a tolerance řeší problém s Romy romskými ghety na okraji měst.

V textu pobožnosti nám byly připomenuty SZ texty ze 3. knihy Mojžíšovy Leviticus. Izraelci měli v zákoně /v příkázáních a nařízeních/, že nesmějí cizincům škodit, ubližovat, okrádat je při obchodování a směňování. Naopak k nim měli být vstřícní a pohostinní. Izraelci neměli mít jiné ceny pro domácí a jiné pro cizince. / To my dnes klidně máme jiné ceny pro cizince – v restauracích, v jídelních vozech atd. Říkáme si – jsou bohatší, tak ať platí! / Izraelci třeba neměli sklídit veškerou úrodu z polí /Lv 19,9-10/, nýbrž měli něco nechat pro tzv. paběrkování právě přistěhovalcům a chudým. /Vzpomeňme si na známý biblický příběh o Rút a Bóazovi – Rt 2,15nn./ Mohlo by se nám to jevit jako idylické, harmonické soužití mezi Izraelci a cizinci, ale ono to takové v každodenní praxi nebylo. Ono to bylo a je i v současnosti složitější.

Ve SZ době u Izraelců tvořili přistěhovalci /H tóšabím/ zvláštní třídu obyvatel. Na rozdíl od hostů /H gérím/ neměli přistěhovalci téměř žádná práva. Hosté – tenkrát i dnes – přijedou, pobudou a odjedou! I my v ČR jsme rádi, že k nám přijíždějí cizinci na svátky, na dovolenou. Máme z nich zisk. Jsou země, které žijí vyložené z cizineckého ruchu. Hosté také většinou něco přivezou! Přistěhovalci nejen nic nepřivezou, oni většinou vůbec nic nemají a naopak potřebují jídlo, ošacení, ubytování, zdravotní péči, sociální podpory... Přistěhovalci ve SZ době byli bez domovského práva /dnes bychom řekli bez získání občanství/ a byli odkázáni na ochranu a milosrdenství domácích obyvatel. Přistěhovalci se nesměli účastnit židovských náboženských slavností a svátků, např. pesachové hostiny /Ex 12,45/. To by jim možná ani tak moc nevadilo, ale horší pro ně bylo, že se jich netýkalo milostivé léto /Lv 25/. Milostivé léto především znamenalo každý 7. rok vymazání, anulování všech dluhů a vrácení majetku, který byl v zástavě /Lv 25,18-28/. – Židé si uvědomovali, že cizinci – přistěhovalci mohou vnést do izraelského monoteistického společenství něco neznámého, možná nepřátelského, že jsou nositelé pohanství a tedy i nebezpečných nadpřirozených sil. Obávali se, aby nevnесли mezi ně nějakou cizí, pohanskou magii. /čti 1Kr 20/ Proto – pro ochranu svého společenství, aby se jako národ nerozplynuli, aby nezanikli, museli Izraelci stanovit jasná pravidla a podmínky pro cizince. Chcete-li žít s námi, chcete-li se stát součástí našeho společenství a

požívat naše výhody, musíte přijmout dvě podmínky /musíte přijmout naše zákonné normy/: **víru v jediného Boha Hospodina** a s tím související Desatero a další zákony a pravidla, a viditelné, nesmazatelné znamení toho – **obřízku** u mužů. Potom jste součástí našeho společenství a budete mít všechny výhody a práva. - Každá země se musí chránit určitými pravidly, zákony před zmatkem a rozkladem. Každý stát musí mít nějaký systém pro přijímání přistěhovalců a uprchlíků. Jinak by vznikl chaos – a ten neprospěje ani uprchlíkům ani domácím obyvatelům!

Jistě, Bůh používal i přistěhovalce ke svým plánům a záměrům. Významný prorok Eliáš pocházel z přistěhovalců /1Kr 17,1/. Podobně „neizraelky“ = cizinky jerišská Rachab a moábská Rút se staly prapramatkami samotného Ježíše Krista! /viz Mt 1,5/ Bůh nám může skrze cizince mnohé ukazovat: Abychom si vážili toho, kde jsme se narodili a kde smíme žít, abychom nebyli stále nespokojeni a kritičtí. Abychom neposuzovali druhé lidi podle jazyka, národnosti a barvy pleti, ale podle jejich charakteru a činů – jak se chovají, jací jsou. „Nahlížíme-li“ do SZ, stáli přistěhovalci a hosté pod zvláštní Boží ochranou /proto ty výzvy, aby jim nebylo ubližováno/, pokud byli nějakým ustáleným způsobem přijati do izraelského společenství. Potom požívali ochranu hostitelů.

V 1. stoletích po Kr. byli pohané často překvapeni velikou vstřícností prvokřesťanů k cizincům a příchozím. Tato vstřícnost byla dána tím, že první misionáři byli pronásledováni, přicházeli o zaměstnání, obživu i bydlení. Proto křesťané prvních století n. l. ochotně cizince přijímali a podporovali je.

Asi i dnes by mělo platit, že když chce někdo žít v cizí zemi, musí se přizpůsobit její kultuře, jejím zákonům a zvyklostem. To je velký problém muslimů v Evropě. Evropa, byť má křesťanské základy, ustupuje jiným náboženstvím. / Když ne muslimské znaky, např. ve Francii šátky, tak ani křesťanské symboly – a tak byly odstraněny kříže ve školách. / Ano, ať s námi žijí cizinci, přistěhovalci, ale musejí se oni přizpůsobit nám – stejně, jako nesmějí dělat nic z toho, co my považujeme za trestné, za zločin. /Myslím např. na postavení žen!/ Ve Švýcarsku teď chtějí uzákonit, že když cizinec spáchá jakýkoliv trestný čin, bude okamžitě vyhoštěn.

Sestry a bratři, jistě stále platí biblický příkaz nikomu neubližovat ani nenadržovat, zachovávat právo a spravedlnost vůči všem. Platí Ježíšovy skutky milosrdenství – pomáhat všem potřebným. V současné době se hodně prosazuje myšlenka, že ta správná pomoc spočívá v tom, aby si ten potřebný pomohl sám. /Ne hladovému pouze dát jednu rybu, ale naučit ho chytat ryby./ Dopomoci druhému k tomu, aby si chtěl a dokázal pomoci sám. / Naše almužna žebrajícímu bezdomovci, který si za naše peníze koupí krabicové víno, asi moc pomoci není. /

Být milosrdný znamená mít otevřené oči i srdce pro všechny bližní; pomoci tam, kde pomoci mohu a dokážu; a moudře volit, kde je naše pomoc opravdu užitečná a potřebná.

/Jindřiška Buttová, sbor CČE Braník, 1. 3. 2013/